

ROZHODNUTIE RADY 2012/712/SZBP

z 19. novembra 2012,

ktoré sa týka konferencie o preskúmaní Dohovoru o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení (CWC), ktorá sa uskutoční v roku 2013

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 29 a článok 31 ods. 1,

keďže:

- (1) Dohovor o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení (CWC) nadobudol platnosť 29. apríla 1997. Cieľom CWC je odstrániť celú kategóriu zbraní hromadného ničenia zavedením zákazu vývoja, výroby, získavania, hromadenia, skladovania, transferu alebo využívania chemických zbraní.
- (2) Európska únia považuje CWC za kľúčovú zložku rámca pre nešírenie a odzbrojovanie a za jedinečný nástroj odzbrojovania a nešírenia, ktorého celistvosť a prísne uplatňovanie musia byť zaručené v plnej miere. Všetky členské štáty EÚ sú zmluvnými štátmi CWC.
- (3) Únia sa okrem toho domnieva, že CWC sa osvedčil ako veľmi úspešný nástroj v tom, že k nemu pristúpili takmer všetky štáty a že štáty, ktoré vlastnia chemické zbrane, už zničili veľkú časť svojich zásob týchto zbraní. Hoci prioritou pre Organizáciu pre zákaz chemických zbraní (OPCW) zriadenú podľa CWC zostáva zničenie chemických zbraní, OPCW zároveň čelí novým výzvam a hrozbám, ktorým sa musí prispôsobiť s cieľom zachovať a ochrániť integritu CWC.
- (4) Únia sa tiež domnieva, že pravidelná úzka spolupráca OPCW s občianskou spoločnosťou, a to aj počas príprav na konferenciu o preskúmaní a počas nej, je pre prácu OPCW prospešná.
- (5) Dňa 17. novembra 2003 Rada Európskej únie prijala spoločnú pozíciu 2003/805/SZBP o všeobecnom uplatňovaní a posilňovaní multilaterálnych dohôd v oblasti nešírenia zbraní hromadného ničenia a nosičov zbraní⁽¹⁾. Podľa uvedenej spoločnej pozície je CWC jednou z týchto multilaterálnych dohôd.
- (6) Dňa 12. decembra 2003 Európska rada prijala stratégiu EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia, v ktorej potvrdila záväzok Únie vo vzťahu k multilaterálnemu systému zmlúv a okrem iného zdôraznila kľúčovú úlohu CWC a OPCW pri vytváraní sveta bez chemických zbraní.
- (7) Dňa 28. apríla 2004 Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov jednomyselne prijala rezolúciu 1540 (2004), ktorá potvrdzuje, že šírenie zbraní hromadného ničenia a ich nosičov je hrozbou pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Bezpečnostná rada následne prijala rezolúcie 1673 (2006), 1810 (2008) a 1977 (2011), v ktorých zopakovala ciele rezolúcie č. 1540 (2004) a vyjadrila záujem Bezpečnostnej rady zintenzívniť úsilie o podporu úplného vykonávania uvedenej rezolúcie. Vykonávanie CWC a vykonávanie rezolúcie 1540 (2004) a následných súvisiacich rezolúcií sa navzájom posilňujú.
- (8) Dňa 22. novembra 2004 Rada Európskej únie prijala prvú jednotnú akciu 2004/797/SZBP o podpore činností OPCW v rámci vykonávania stratégie EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia⁽²⁾. Po uvedenej jednotnej akcii sa prijala jednotná akcia Rady 2005/913/SZBP⁽³⁾ prijatá 12. decembra 2005, jednotná akcia Rady 2007/185/SZBP⁽⁴⁾ prijatá 19. marca 2007, rozhodnutie Rady 2009/569/SZBP⁽⁵⁾ prijaté 27. júla 2009 a rozhodnutie Rady 2012/166/SZBP⁽⁶⁾ prijaté 23. marca 2012.
- (9) Valné zhromaždenie OSN 8. septembra 2006 prijala Globálnu stratégiu boja proti terorizmu, v ktorej sa členské štáty OSN rozhodli okrem iného vykonať všetky rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN súvisiace s medzinárodným terorizmom a plne spolupracovať s pomocnými orgánmi Bezpečnostnej rady v oblasti boja proti terorizmu pri plnení ich úloh. V stratégii sa tiež OPCW nabádala, aby v rámci svojho mandátu naďalej pokračovala vo svojom úsilí pomôcť štátom vybudovať kapacity s cieľom zabrániť teroristom v prístupe k chemickým látkam, zaistiť bezpečnosť v príslušných zariadeniach a účinne reagovať v prípade útoku, pri ktorom by sa použili tieto látky.
- (10) Dňa 2. decembra 2011 Valné zhromaždenie OSN konsenzom prijala rezolúciu o vykonávaní CWC.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 302, 20.11.2003, s. 34.⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 349, 25.11.2004, s. 63.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 331, 17.12.2005, s. 34.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 85, 27.3.2007, s. 10.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 197, 29.7.2009, s. 96.⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 87, 24.3.2012, s. 49.

(11) Vzhľadom na blížiacu sa tretiu konferenciu o preskúmaní CWC („tretia konferencia o preskúmaní“), ktorá sa uskutoční v roku 2013, je vhodné vymedziť prístup Únie, ktorým sa na tejto konferencii budú riadiť jej členské štáty,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Cieľom Európskej únie je posilniť Dohovor o zákaze vývoja, výroby, hromadenia a použitia chemických zbraní a o ich zničení (CWC) tým, že bude budovať na pokroku v ničení deklarovaných zásob chemických zbraní, ktorý sa doteraz dosiahol, a zabráni ich opätovnému výskytu, a to okrem iného aj posilnením verifikačného režimu CWC, zlepšením jeho vykonávania na vnútroštátnej úrovni, ako aj úsilím o dosiahnutie jeho všeobecnej platnosti.

2. Cieľom Únie je CWC posilniť aj prispôbením jeho vykonávania vzhľadom na meniace sa bezpečnostné prostredie a vedecko-technický rozvoj a zdôrazňovaním toho, že tretia konferencia o preskúmaní by mala poskytnúť politickú podporu a všeobecné usmernenia pre prácu, ktorá sa má vykonať v období medzi zasadnutiami, pokiaľ ide o otázku budúcich priorít OPCW.

3. Na dosiahnutie cieľa stanoveného v tomto článku Únia na tretej konferencii o preskúmaní predloží konkrétne návrhy.

Článok 2

Na účely dosiahnutia cieľa stanoveného v článku 1 Európska únia:

a) prispeje k úplnému preskúmaniu uplatňovania CWC na tretej konferencii o preskúmaní, pričom zohľadní najmä vedecko-technický rozvoj, ako aj k vybudovaniu solídneho základu na riešenie výziev, ktorým bude CWC čeliť v budúcnosti;

b) pomôže dosiahnuť konsenzus v záujme úspešného výsledku tretej konferencie o preskúmaní a bude okrem iného presadzovať tieto zásadné otázky:

i) opätovné potvrdenie komplexného charakteru zákazu chemických zbraní, ako sa ustanovuje v kritériu všeobecného účelu. To znamená:

— znovu potvrdiť, že zákazy stanovené v CWC sa uplatňujú na všetky toxické chemické látky s výnimkou tých prípadov, keď sa takéto chemické látky používajú na akýkoľvek účel, ktorý článok II bodu 9 nezakazuje, a pod podmienkou, že typy a množstvá sú v súlade s týmto účelom, čím sa zohľadní vývoj vedy a technológie od druhej konferencie o preskúmaní v roku 2008,

— zdôrazniť záväzok zmluvných štátov zohľadniť kritérium všeobecného účelu v ich vnútroštátnych vykonávacích právnych predpisoch a administratívnych postupoch presadzovania práva;

ii) zdôraznenie úplného a včasného vykonávania všetkých deklaračných povinností zmluvných štátov podľa článku III, najmä tých, ktoré sa týkajú chemických zbraní, a vrátane aj tých, ktoré sa týkajú chemických prostriedkov určených na potlačanie nepokojov;

iii) rozvoj a vykonávanie cielených individuálnych prístupov k dosiahnutiu všeobecnej platnosti CWC zo strany technického sekretariátu („technický sekretariát“) v úzkej koordinácii a spolupráci so zmluvnými štátmi, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že najmenej jeden štát, ktorý nie je zmluvnou stranou CWC, a to Sýria, v júli 2012 pripustila, že vlastní chemické zbrane;

iv) opätovné potvrdenie záväzku štátov, ktoré vlastnia chemické zbrane, tieto zbrane zničiť, a uznanie doterajších úspechov v likvidácii chemických zbraní prostredníctvom:

— uvítania úsilia a dosiahnutého pokroku štátov, ktoré vlastnia chemické zbrane, v ničení ich deklarovaných zásob a zdôraznenia skutočnosti, že sme všetci na dobrej ceste k svetu bez chemických zbraní,

— uznania úspešného riešenia otázky konečných predĺžených lehôt na zničenie chemických zbraní štátmi, ktoré takéto zbrane vlastnia,

— výzvy adresovanej štátom, ktoré vlastnia chemické zbrane, aby dokončili zničenie svojich zásob chemických zbraní v čo najkratšom možnom čase v súlade s CWC a jeho verifikačnej prílohy, ako aj rozhodnutia šestnásteho zasadnutia konferencie zmluvných štátov o otázke konečných predĺžených lehôt na zničenie zostávajúcich zásob,

— opätovného zdôraznenia významu systematického overovania zničenia zásob zo strany technického sekretariátu, ako sa ustanovuje v CWC a jeho verifikačnej prílohe,

— zdôrazňovania toho, že hoci by sa odborné znalosti a kapacity v oblasti chemických zbraní, ako aj starých a opustených chemických zbraní mali zachovať, OPCW musí tiež pokračovať vo svojom prispôbovaní sa novému bezpečnostnému prostrediu;

v) posilňovanie verifikačného režimu vo vzťahu k činnostiam, ktoré CWC nezakazuje, s cieľom posilniť prevenciu opätovného výskytu chemických zbraní prostredníctvom:

— zdôrazňovania povinnosti všetkých zmluvných štátov predkladať primerané a včasné deklarácie podľa článku VI,

— vykonania dostatočného počtu inšpekcí podľa článku VI s primeraným geografickým pokrytím a frekvenciou v súlade s dohodnutými usmerneniami,

- zvýšenia významu inšpekcí podľa článku VI pre cieľ a účel CWC a zabezpečenia efektívneho výberu miest, a to aj prostredníctvom hodnotenia výsledkov dočasnej metodiky výberu miest v rámci ostatných chemických výrobných objektov,
 - skvalitňovania informačnej základne pre overovanie priemyslu, okrem iného aj nabádaním technického sekretariátu na využívanie už dostupných informácií vrátane informácií, ktoré dobrovoľne poskytnú zmluvné štáty, a informácií z predchádzajúcich správ z inšpekcí a primeraných verejne dostupných informácií,
 - zdôrazňovania toho, že harmonogramy CWC týkajúce sa chemických látok („harmonogramy“) boli pôvodne navrhnuté pre uplatňovanie iných verifikačných opatrení,
 - práce na zachovaní relevantnosti harmonogramov vzhľadom na vývoj vo vede a technológiách, a to okrem iného prostredníctvom preskúmania užitočnosti revízie harmonogramov v pravidelných intervaloch medzi konferenciami o preskúmaní,
 - ďalšej podpory spolupráce a komunikácie s chemickým priemyslom a podpory úsilia technického sekretariátu v tomto smere,
 - zväzovania ďalších opatrení zameraných na kvalitu a efektívnosť procesu inšpekcí, ako sú napr. primerané zvýšenie flexibility inšpekcí a zjednodušenie ich uskutočňovania,
 - zabezpečenia spôsobilostí technického sekretariátu v oblasti odberu vzoriek a analýzy počas inšpekcí v priemysle;
- vi) nepretržité skvalitňovanie vnútroštátnych vykonávacích právnych predpisov a pripomínanie, že úplný súlad s článkom VII je pre súčasnú aj budúcu efektívnosť režimu CWC rozhodujúcim faktorom, aj prostredníctvom:
- prijatia cieľného individuálneho prístupu pri nabádaní zmluvných štátov, ktoré ešte CWC primerane nevykonali, a pomoci týmto štátom,
 - poskytovania pomoci zmluvným štátom, ktoré ju potrebujú, čoho príkladom sú jednotné akcie a rozhodnutia prijaté Radou Európskej únie na podporu činností OPCW,
 - posilnenia vnútroštátnych kontrol vývozu a dovozu, ktoré sú potrebné na predchádzanie získavaniu chemických zbraní, a zlepšenia spôsobilosti OPCW pomôcť pri zavádzaní vnútroštátnych mechanizmov kontroly medzinárodných transferov,
 - zavedenia vhodných opatrení na zvýšenie chemickej bezpečnosti a ochrany,
- skúmania potenciálnych synergií medzi OPCW a inými relevantnými medzinárodnými organizáciami, pokiaľ ide o podporu vykonávania a budovanie kapacít;
- vii) vykonávanie ustanovení CWC týkajúcich sa konzultácií, spolupráce a zisťovania faktov, najmä mechanizmu inšpekcí na vyžiadanie, ktorý zostáva užitočným a použiteľným prostriedkom verifikačného režimu OPCW, pričom sa zdôrazní právny nárok zmluvných štátov požiadať o inšpekciu bez predbežnej konzultácie a podporí sa využívanie tohto mechanizmu podľa potreby na účely objasnenia a vyriešenia akýchkoľvek otázok týkajúcich sa možného nesúladu s CWC, v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť dôležitosť toho, aby technický sekretariát zachoval a ďalej rozvíjal technické spôsobilosti, odborné znalosti a potrebnú pripravenosť uskutočňovať inšpekcie na vyžiadanie, ako aj povinnosť zmluvných štátov byť stále pripravený a schopný prijímať inšpekcie na vyžiadanie;
- viii) pokračujúca silná podpora činností OPCW súvisiacich s pomocou a ochranou, najmä zachovanie spôsobilostí a odborných znalostí OPCW a zvýšenie kapacít technického sekretariátu a zmluvných štátov v oblasti predchádzania zneužitiu toxických chemických látok alebo útokom s ich použitím, zmiernenia takéhoto zneužitia alebo útokov a reakcie na ne, a to najmä:
- nabádaním všetkých zmluvných štátov, aby predložili primerané a včasné deklarácie podľa článku X, ako to vyžaduje CWC a aby zvýšili ponuky pomoci,
 - zdôraznením, že je dôležité, aby si technický sekretariát zachoval spôsobilosti a odborné znalosti a udržal si a ďalej rozvíjal potrebnú pripravenosť uskutočňovať vyšetrovania údajného použitia chemických látok,
 - zdôraznením dôležitosti pokračujúcej podpory vnútroštátnych programov ochrany zo strany OPCW a zvýšenia schopnosti OPCW sprostredkovať ponuky odborných znalostí a pomoci,
 - nabádaním OPCW na pomoc štátom pri budovaní kapacít na predchádzanie teroristickým útokom s použitím chemických zbraní a ich zmiernenie, a to okrem iného prostredníctvom poradenstva týkajúceho sa zvýšenia chemickej bezpečnosti a ochrany,
 - zdôraznením dôležitosti zvýšenej spolupráce s regionálnymi a subregionálnymi organizáciami, vrátane účasti na medzinárodnom úsilí o zriadenie regionálnych centier excelentnosti zameraných na pomoc a ochranu, a zväzovaním skombinovania tohto úsilia s úsilím podľa článku VII a článku XI v súlade s rozhodnutím týkajúcim sa článku XI, ktoré sa prijalo na šestnástom zasadnutí konferencie zmluvných štátov,

- zväžením spôsobov, ako zlepšiť schopnosť OPCW riešiť konflikty, pri ktorých sa použijú chemické zbrane, a situácie po takýchto konfliktoch,
- žiadosťou adresovanou technickému sekretariátu, aby zlepšil spoluprácu s inými príslušnými medzinárodnými organizáciami v otázke núdzovej reakcie na použitie chemických zbraní alebo hrozbu ich použitia, a to aj v situáciách konfliktu a po konflikte, najmä pokiaľ ide o spoluprácu s OSN týkajúcu sa vyšetrovania možného použitia chemických zbraní;

ix) podporovanie medzinárodnej spolupráce v súlade s CWC, a to prostredníctvom:

- uvítania konkrétnych a praktických návrhov zohľadňujúcich existujúce iniciatívy, čoho príkladom sú jednotné akcie a rozhodnutia prijaté Radou Európskej únie, najmä návrhy týkajúce sa otázok, akými sú chemická bezpečnosť a ochrana a nakladanie s chemikáliami, v súlade s rozhodnutím týkajúcim sa článku XI, ktoré sa prijalo na šestnástom zasadnutí konferencie zmluvných štátov,
- nabádania technického sekretariátu na pomoc zmluvným štátom v plnení ich vnútroštátnych záväzkov prostredníctvom individuálnej a udržateľnej technickej pomoci s cieľom umožniť posilnenú medzinárodnú spoluprácu v oblasti chémie,
- nabádania technického sekretariátu, aby spolupracoval s inými organizáciami a vyhodnotil svoje programy s cieľom zabezpečiť, aby mali želaný vplyv a aby sa maximalizovalo efektívne využívanie zdrojov;

x) zvýšenie príspevku OPCW k celosvetovému úsiliu v boji proti terorizmu prostredníctvom:

- pokračovania a zintenzívnenia práce v rámci otvorenej pracovnej skupiny OPCW pre terorizmus,
- zdôraznenia významu dodržiavania záväzkov vyplývajúcich z rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN 1540 (2004), ako aj z iných príslušných rezolúcií OSN, najmä výzvy na praktickú spoluprácu medzi OPCW a príslušnými organizáciami s cieľom odstrániť riziko získania alebo použitia chemických zbraní

na teroristické účely vrátane možného prístupu teroristov k materiálom, vybaveniu a poznatkom, ktoré by sa mohli použiť pri vývoji a výrobe chemických zbraní,

- zdôraznenia potreby pracovať na posilnení globálnej chemickej bezpečnosti a ochrany a vnútroštátnej kontrole medzinárodných transferov vrátane pomoci zmluvným štátom s vykonávaním praktických a cielených opatrení, ktoré by zároveň mohli prispieť k zlepšeniu spolupráce v oblasti mierového využívania chémie a pomoci a ochrany.

Článok 3

Činnosť Únie na účely článku 2 pozostáva z:

- a) v prípade potreby demaršov s cieľom:
 - i) podporovať všeobecné prístupenie k CWC;
 - ii) podporovať účinné vnútroštátne vykonávanie CWC zmluvnými štátmi;
 - iii) naliehať na zmluvné štáty, aby podporovali účinné a úplné preskúmanie CWC a podieľali sa na ňom, a tým opätovne potvrdili svoj záväzok k tejto základnej medzinárodnej norme proti chemickým zbraniam;
 - iv) podporovať návrhy uvedené v článku 2, ktoré sú zamerané na ďalšie posilnenie CWC;
- b) vyhlásení a pracovných dokumentov v rámci prípravy na tretiu konferenciu o preskúmaní a počas nej, ktoré majú zväziť zmluvné štáty.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 19. novembra 2012

Za Radu
predsedníčka
C. ASHTON